

اعتراضات و آشوبهای آبان ۹۸ ایران

غربی‌ها چگونه ماجرا را روایت کردند و چه حقایقی را پوشاندند؟

این مقاله به بررسی واکنش‌های رسانه‌ها و شخصیت‌های غربی به وقایع آبان ۹۸ در ایران می‌پردازد؛ آنها چگونه به مسئله ورود کردند و چه حقایقی را پوشاندند؟

وقایع آبان ۱۳۹۸، یکی از تلخ‌ترین اتفاقات بعد از انقلاب بود که با اعتراضات مردمی به دلیل بی‌تدبیری دولت دوازدهم در اجرای سیاست افزایش قیمت بنزین و نحوه اطلاع‌رسانی درباره آن آغاز شد اما به سرعت توسط جریان‌های ضدانقلاب مصادره و به آشوب‌ها و اغتشاشاتی خسونت‌آمیز تبدیل شد.

حوادث آبان از کجا آغاز شد؟

ماجرای نیمه‌شب پنجشنبه ۲۴ آبان ۱۳۹۸ آغاز شد، زمانی که دولت از افزایش قیمت بنزین به دو نرخ جدید خبر داد، بنزین سهمیه‌ای ۱۵۰۰ تومانی و بنزین آزاد ۳۰۰۰ تومانی اعلام بدون اطلاع قبلی و تکذیب‌های مسئولان دولتی از «شایعه گران شدن بنزین» تا روز ۲۳ آبان‌ماه ناراحتی مردم و وقوع اعتراض‌هایی مسالمت‌آمیز در برخی شهرها از صبح جمعه ۲۵ آبان را در پی داشت اما به نظر می‌رسید که با مدیریت پلیس، اوضاع طبق روال آرام و منطقی پیش خواهد رفت.

این اما اتفاقی نبود که رخ داد، زیرا به فاصله چند ساعت، اعتراضات به سمت مجموعه‌ای هماهنگ و سازمان‌یافته از تخریب‌گری‌ها و آسیب به اموال عمومی در چندین شهر پیش رفت و گزارش‌هایی از آتش‌زدن بانک‌ها، پمپ‌بنزین‌ها، حمله به مخازن نفت و آتیرا آذوقه‌های غذایی در شهرهای مختلف منتشر شد.

عمده ناآرامی‌ها در روزهای شنبه و یکشنبه، ۲۵ و ۲۶ آبان اتفاق افتاد، اما علی‌رغم کوتاه بودن مدت زمان دوم آشوب‌ها حجم خسونت و تخریب اموال عمومی و اقامات غیرمدنی قابل مقایسه با اغتشاشات در سال‌های گذشته نبود، به گونه‌ای که روزنامه ایران عصر، ارگان رسمی دولت چهارشنبه ۲۹ آبان در گزارشی از حجم تخریب‌گری‌ها نوشته بود تنها میزان خسارت‌های وارده به ۴۵۰ بانک در ۴ شهر، ۸۰ فروشگاه زنجیره‌ای در مناطق مختلف کشور، تخریب ۱۲۰ آمبولانس و ۴۰ پایگاه اورژانس، ۱۸۰ جایگاه سوخت نزدیک به ۲۳۳۳ میلیارد تومان برآورد شده (نقل از پایگاه تابناک) این رقم در حالی اعلام شد که به نوشته روزنامه ایران، هنوز اکثریت شهرها آمارهای خود از خسارت‌های وارده را اعلام نکرده بودند.

خاستگاه آشوب‌ها

میزان بالای تخریب‌ها، کم‌تعداد اما بسیار پراکنده بودن اغتشاشات، متداول‌شکل بودن خسارت‌های واردآمده و رفتارهای گروه‌های نفوذی در داخل جمعیت معترضان، این واقعیت را به ذهن متبادر می‌کرد که حوادث آبان ۹۸، علاوه بر اعتراض به افزایش قیمت بنزین از خاستگاه‌ها و ریشه‌های دیگری نیز نشأت گرفته و هدایت می‌شود.

بر هر ناظر منصف با عقل سلیم آشکار بود که جنس مردم و معترضان با افرادی که به سمت بانک‌ها یورش می‌برند، با کسانی که راه را بر خودروهای مردم بسته و شیشه‌های خودرو را می‌شکستند و یا با کسانی که به فروشگاه‌ها هجوم برده و اموال مردم را غارت می‌کردند کاملاً متفاوت بود.

نقل مشهور در میان متخصصان روش تحقیق در علوم انسانی این است که در تحلیل هر پدیده مربوط به انسان، سخن گفتن از یک عامل یا وجود رابطه خطی میان خطایی است که به درک نادرست از پدیده‌های مورد بررسی ختم خواهد شد، با آنکه در علوم دقیقه، گه یک عامل ممکن است تنها از تأثیر یک عامل یا متغیر ایجاد شود، در علوم انسانی اثر همزمان ده‌ها عامل یا متغیر است که پدیده‌ای را می‌سازد.

به همین قیاس، منقطع کردن آشوب‌های آبان ۹۸ از بسترهای متعدد زمینه‌ساز آن و تقلیل آن به «اعتراضات مردمی» که نادیده گرفتن شواهد و متغیرهای آشکار مرتبط با آن کاری است که تنها از ساده‌انگاران، مغرضان و دست‌اندرکاران پروپاگندا برمی‌آید.

به طور کلی می‌توان مجموعه عوامل دخیل در شکل‌گیری آشوب‌های آبان را می‌توان به دو دسته عوامل خارجی و داخلی تقسیم کرد. ناراضیاتی از عملکرد ۶ ساله دولت دوازدهم، افزایش شکاف طبقاتی، نحوه اعلام و اجرای قیمت بنزین و برخی عوامل دیگر در زمره عوامل داخلی قرار می‌گیرند که در جای خود به عنوان عوامل زمینه‌ساز در شکل‌گیری این حوادث قابل بحث و تبادل نظرند.

اما همان‌طور که به بالا گفته شد اتفاقات آبان‌ماه حائز ویژگی‌ها و خاصیتی بود که اگر آغازش را بتوان به عوامل داخلی نسبت داد، شکل ادامه‌ش و موج‌سواری‌ها بر آن را به هیچ نمی‌توان صرفاً به تأثیر مسائل داخلی فروکاست. بعضی از قرائن و شواهد موجود درباره نقش هدایتی عوامل خارجی در حوادث به اندازه‌ای آشکارند که نمی‌توان به سادگی آنها را نادیده گرفت.

در زیر به برخی از عوامل زمینه‌ای مهم‌تر مربوط به حوادث آبان ۹۸ که از دایلی غیر از عوامل داخلی نشأت گرفته‌اند اشاره کرده‌ایم.

آبان ۹۸ در بستر «فشار حداکثری»

آبان ۹۸ یک سال و نیم بعد از آغاز سیاست موسوم به «فشار حداکثری» که دولت ترامپ بعد از خروج از برجام علیه ایران به کار گرفته بود، آغاز شده بود. شاید این روزها، گفتن اینکه اصلی‌ترین هدف این سیاست را راندن‌آزای آشوب‌های خیابانی برای اثرگذاری بر محاسبات مقام‌های تصمیم‌گیر جمهوری اسلامی تشکیل می‌داد گزاره‌ای باشد که به اثبات کمتری نیاز داشته باشد.

«کس تیلرسون» نخستین وزیر خارجه دولت ترامپ در ماه ژوئن سال ۲۰۱۷ گفته بود که سیاست آمریکا در قبال ایران «نقل مسلمات‌آمیز قدرت»‌لست تنهاچند روز بعد روزنامه نیویورک تایمز گزارش داد فردی به نام «مایکل دی‌اندیرو» معروف به «ایتنل مایک» به عنوان رئیس سازمان سیا در امور ایران منصوب شده‌است.

دبیران علمی جایزه کتاب سال و جایزه جهانی کتاب سال منصوب شدند

محمدمهدی اسماعیلی (وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی) در احکام جایزه‌ای حجت الاسلام والمسلمین حمید پارسائیا را به عنوان دبیر علمی سی‌ونهمین دوره جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران و احمدعلی حیدری را به عنوان دبیر علمی بیست‌ونهمین دوره جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران منصوب کرد. در حکم وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی خطاب به حجت الاسلام والمسلمین حمید پارسائیا آمده است: «نظر به مراتب ذی‌قیمت پژوهشی و علمی و تجربه گران‌گشت جناب‌عالی در حوزه فرهنگ و کتاب، به موجب این حکم به عنوان «دبیر علمی سی‌ونهمین جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران» منصوب می‌شوید. امید است با استعانت از خداوند متعال و به‌رهمندی از هم‌اندیشی و همکاری استادان، اندیشمندان و صاحب‌نظران و با همت، درایت و پشتکار در گسترش دایای و اعتلای علم و فرهنگ در ایران اسلامی موفق و موید باشید.» در متن حکم محمدمهدی اسماعیلی خطاب به احمدعلی حیدری آمده است: «نظر به مراتب علمی و تخصصی و تجربه ارزشمند جناب‌عالی در

آیت‌الله خامنه‌ای و نخبگان جوان؛ واگرایی یا همگرایی؟

می‌گویند و حتی بخشی از این مسئولیت‌ها را اخیر رهبر انقلاب با نخبگان پرداخت و نوشت «ایشان با وجود حضور در رأس قدرت سیاسی، جانب نخبگان جوان را می‌گیرد و به آنها یاد می‌دهد که چگونه می‌توانند توانمندی‌های خود را در متن ساختارهای رسمی، محقق کنند.» مهدی جمشیدی عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی در یادداشتی به تحلیل بیانات اخیر رهبر معظم انقلاب در دیدار با نخبگان و نقد دیدگاه اخیر مهدی نصیری پرداخت که به بهانه دیدار اخیر رهبری مدعی شده بود بین تحلیل رهبری را وضعیت جامعه با تحلیل اکثریت مردم و نخبگان یک شکاف عمیق وجود دارد.

متن یادداشت جمشیدی به شرح زیر است:
۱۱. «حاکمیت» نسبت به نخبگان، مسئولیت‌های مهم دارد

آیت‌الله خامنه‌ای می‌گوید: «آن چیزی که نخبه را نخبه می‌کند، علاوه بر استعداد و ظرفیت ذهنی، قدرشناسی از این نعمت است؛ یعنی بر اساس آن، کار و تلاش انجام بگیرد. این قدرشناسی، آلا به عهدهٔ خود نخبه است، ثاباً به عهدهٔ محیط است؛ یعنی پدر و مادر، معلم، استاد دانشگاه و مجموعهٔ حکمرانی. ردیدنی نیست که دستگاه حکمرانی کشور نسبت به وضع نخبه، مسئولیت‌های مهمی دارد و امیدواریم که مسئولان کشور، خود بنده و دیگران، بتوانیم به این مسئولیتان به بهترین وجهی عمل کنیم، اما عمده قدرشناسی باید به وسیله خود نخبه انجام بگیرد.»(در دیدار جمعی از نخبگان، ۱۳۸۶/۴/۱۰).

پس مسئله این نیست که آیت‌الله خامنه‌ای، وظایف و اختیارات ریاست جمهوری را بر شانه نخبگان نهاده است، بلکه ایشان از مسئولیت‌های مهم حاکمیت درباره نخبگان سخن

و اخلاقی، رویش‌ها و جوشش‌های علمی، با وضع‌های نه‌چندان خوشایند، گره‌خورده هستند: رنج، گنج آمد که رحمت‌ها در اوست مغز، تازه شد جو یخ‌راشید پوست

(مثنوی معنوی، دفتر دوم، بیت ۲۲۶۱).

۱۲. «تشویق جوان نخبه به مهاجرت»، خیانت است

آیت‌الله خامنه‌ای می‌گوید: «این‌که یک وقت دانشجو بر اساس نیازهای گوناگون‌اش یا بحث خانوادگی‌اش مایل است در کشوری تحصیل کند، اشکال ندارد؛ عمده این است که فراموش نکند که به‌هکل کشورش است و درس بخواند و برگردد. آن چیزی که اشکال دارد مهاجرفرستی است، در بعضی از دانشگاه‌ها، عصری هستند که جوان نخبه را به ترک کشور تشویق می‌کنند، من مریح می‌گویم که این خیانت است. اینکه یک جوانی را نسبت به آیندهٔ کشور، ناامید و دل‌سرد کنیم و آینده را تلخ و سیاه به او نشان بدهیم که او مهاجرت کند، این را خیانت میدانم.»(همان).

آلا، در اینجا، سخن در این نیست که همه‌چیز بر وفق مراد است و حاکمیت به تمام مسئولیت‌های خویش عمل کرد و اوضاع، به‌سامان است. آیت‌الله خامنه‌ای از این امر به عنوان «تنها عامل مهاجرت نخبگان» سخن نمی‌گوید. ایشان ادعا نکرده که همهٔ شرایط، مهیا و مساعد هستند و فقط، مسأله این است که برخی از استادان دانشگاه‌ها، نخبگان جوان را به مهاجرت ترغیب می‌کنند! ایشان که با صراحت به وجود ناهم‌رانی نسبت به نخبگان در ساختارهای رسمی اشاره کرده و دشواری‌های عمومی را پذیرفته است، پس چرا به پاره‌ای از سخن ایشان استناد شده و راه برخورد گزینشی، ایشان به تحلیل تکتعلی و نگاه یک‌سویه متهم گردیده است؟!

اختلاف ها و رونق های شما نیزبگذرد

وی در ادامه افزود که رئیس جمهور ایالات متحده برای انجام آزمایش کولونوسکوپي معمولی، به داری بی‌هوشی نیاز دارد. بیشتر جن ساکی در تویییتی نوشته بود که صبح امروز جمعه (به وقت محلی) رئیس‌جمهور برای انجام یک معاینه جسمانی معمول به مرکز درمانی «والتر رید» خواهد رفت.

خبر فوق در حالی منتشر می شود که جو بایدن که پیرترین رئیس جمهور تاریخ آمریکا است، روز شنبه ۲۹ ساله می شود. پیشتر ماجرای خروج باد روده وی در حضور خاندان سلطنتی انگلیس، وی را به صدر اخبار رسانه ها منتقل کرده بود. همچنین گاف های متداول وی هنگام سخنرانی های متعدد، این سبب را ایجاد کرده زندگی می‌های صلاحیت لازم برای منصب ریاست جمهوری آمریکا ندارد. شبکه تلویزیونی «سی‌ان‌ان» گزارشی از وجود اختلاف‌نظرهای شدید میان تیم «جو بایدن» رئیس جمهوری ایالات متحده و معاون او «کامالا هریس» در کاخ سفید، خبر داد.

در گزارش سی‌ان‌ان آمده است که جو بایدن و تیم او از عملکرد هریس به‌گونه‌ای ناامید شدند که او را به عدم وفاداری به رئیس‌جمهوری متهم می‌کنند. آنها بر این باورند که هریس ترجیح می‌دهد برای نامزدی خودش برای انتخابات ریاست جمهوری آینده آمریکا فعالیت بکند نه برای حمایت از نامزدی بایدن.

این شبکه در گزارش خود گفته است، تیم بایدن از آنچه که آنها «اختلال ریشه‌دار و عدم تمرکز» کامالا هریس در عملکرد خود می‌دانند، خسته شده‌اند.

این گزارش ادامه می‌دهد که دستیاران کلیدی کاخ سفید تا حد زیادی از هریس و دستیاران او ناامیده شدند اما آنها در عین حال معتقدند که اکنون زمان مناسبی برای برخورد با او نیست به خصوص که شرایط

و تحولات سیاسی و مسائل قانونگذاری جو بایدن را بسیار نگران کرده است.

بر اساس این گزارش، ناراضیاتی در کاخ سفید میان دو طرف وجود دارد و هر یک از طرفین طرف مقابل را به بی‌عملی و

حاج‌علی‌اکبری: تیم مذاکره‌کننده به بهانه‌های اژانس توجه نکند

امام جمعه این هفته تهران گفت: از مذاکره‌کنندگان می‌خواهم درای در برابر زیاده‌خواهی آمریکا کوتاه نیایند و به بهانه‌های کاذب‌کننده اژانس توجه نکنند و با قدرت مذاکره کنند و حق ملت ایران در رفع یکپارچه تحریم‌ها بدست بیاورند.
حجت الاسلام محمد جواد حاج‌علی‌اکبری امام جمعه این هفته تهران طی سخنانی در خطبه اول نماز اظهار داشت: یکی از برجست‌ترین ویژگی‌های جامعه انقلاب مواصلات است. این اکسیر اعظم در روابط بین مؤمنین به این معناست که آحاد مؤمنین موظف هستند با همه امکالاتی که در اختیار دارند در موارد نیاز یکدیگر را یاری کنند.
حجت‌الاسلام دو ویژگی قرار گرفته است، از یک سو وظایف واجب فقهی مالی است که بر دوش مؤمنین است از طرف دیگر وظایفی اجتماعی است که بر دوش آنان است.

وی افزود: اگر انسان مؤمن می‌خواهد به خدای متعال تقرب پیدا کند هیچ چیز به‌اندازه مواصلات در این بین مؤثر نیست. مواصلات سبب الفت قلبی مؤمنین با یکدیگر می‌شود و قدرت محبت و دوستی را بین آنان برانگیزد می‌کند. مواصلات واقع یکی از جلوه‌های روشن حیات طیبه جامعه اسلامی است که محیط زیست آنها را به بهشت نزدیک می‌کند.

امام جمعه این هفته تهران ادامه داد: با مواصلات هیچ انسان مؤمنی احساس تنهایی نمی‌کند که اگر مشکلی برای او پیش‌آ مد دیگران با او مواصلات

رئییی: ممنوعیت تردد شبانه لغو شود

رئیس‌جمهور تأکید کرد: با توجه به واکسیناسیون عمومی، ممنوعیت تردد شبانه در شهرها لغو شود.

آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی رئیس‌جمهور روز شنبه در جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا با گرامیداشت هفته بسیج و تجلیل از روحیه بسیجی دست‌اندرکاران مقابله با بیماری کرونا، اظهار داشت: کادر بهداشت و درمان و همه دست‌اندرکاران با روحیه جهادی و بسیجی در خط مقدم مقابله با بیماری کرونا مشغول ایثار و فداکاری هستند و با حفظ و تقویت این روحیه می‌توان بر مشکلات غلبه کرد. وی با قدردانی از همراهی و همکاری مردم با متولیان مقابله با کرونا اظهار داشت: اقدامات بزرگ و ارزشمندی در راستای واکسیناسیون عمومی و صیانت از جان و سلامت مردم، انجام شده اما همچنان رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی ضروری است و باید از هرگونه عادی انگاری و

روزنامه صبح ایران / سال دهم - شماره ۷۷۹

۳۰ آبان ماه ۱۴۰۰ / با ما همراه شوید

@serajname – www.serajonline.com

سیاسی

آخرین وضعیت بررسی طرح

تبدیل وضعیت استخدامی

معلمان در مجلس

نماینده مهیابد درمجلس جزئیات و آخرین وضعیت بررسی طرح تبدیل وضعیت استخدامی معلمان آموزش و پرورش در مجلس را تشریح کرد.

جلال محمودزاده نماینده مهیابد در مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با خبرنگار پارلمانی خبرگزاری تسنیم، در تشریح آخرین وضعیت بررسی طرح تبدیل وضعیت استخدامی معلمان آموزش و پرورش، گفت: این طرح با ۵۸ امضا تقدیم هیئت رئیسه شده و در حال حاضر به کمیسیون آموزش ارجاع و در حال بررسی در این کمیسیون است.

وی با بیان اینکه در حال حاضر یک ناسامانی درجذب نیروها در آموزش و پرورش وجود دارد، افزود: در صورت تصویب این طرح وزارت آموزش و پرورش باید تمامی نیروهای خود را از طریق دانشگاه فرهنگیان و دانشگاه شهید رجایی جذب کند تا دیگر شاهد نایه سامانی در جذب نیروهای آموزشی نباشیم.

نماینده مهیابد در مجلس در تشریح بخشی از جزئیات طرح تبدیل وضعیت استخدامی معلمان آموزش و پرورش، اظهار کرد: طرح مذکور درباره ساماندهی کلیه معلمان حق‌التدریس، معلمان مدارس زیر ترم، نیروهای دارای شناسه نیروی انسانی (کد پرسنلی) و دوره دیده در دانشگاه فرهنگیان، مربیان پیش دبستانی غیر دولتی، نیروهای خرید خدمات (برون سپار در هنرستان ها)، آموزش دهندگان نهضت سواد آموزی و نیروهای خرید خدمات آموزشی است.

محمودزاده با بیان اینکه قانون در مورد نحوه بکارگیری نیروهای فوق الذکر مسکوت مانده است، گفت: لذا تذکر مذکور با توجه به همکاری،کسب تجربه و مهارت کافی این گروه ها در مدارس مناطق محروم و معیالعبور کشور که با تعلق کمترین مزایا و عدم امنیت شغلی همراه بوده است و همچنین در جهت رفع کمبود نیروی انسانی در وزارت آموزش و پرورش و تسهیل فرآیندهای دولتی و خصوصی است.

وی با بیان اینکه منابع لازم برای اجرای این طرح پشتیبانی شده، گفت: همچنین در این قانون، آیین نامه اجرائی آن ظرف مدت سه ماه توسط وزارت آموزش و پرورش و سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

نماینده مهیابد در مجلس تصریح کرد: پس از تصویب این طرح از سوی نمایندگان، طرح برای بررسی به شورای نگهبان ارسال خواهد شد.

بی‌اثر کردن تحریم‌های آمریکا با توسعه مناسبات و وزنوتلا همکاری‌های ایران و وزنوتلا

نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس در دیدار با نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس نمایندگان وزنوتلا، گفت: ایران و وزنوتلا، می‌توانند با توسعه مناسبات همه جانبه، شرایط به وجود آمده از تحریم های آمریکا را بی‌اثر کنند.

قاسم ساعدی نایب رییس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی که جهت نظارت بر انتخابات منطقه ای و شهرداری های وزنوتلا به کاراکاس سفر کرده است با ویلیام رودریگز نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس نمایندگان وزنوتلا دیدار و گفتگو کرد. ساعدی در ابتدای این دیدار با اشاره به روابط مثبت و روبه رشد دو کشور، گفت: جمهوری اسلامی ایران و وزنوتلا به عنوان دو کشور مستقل می‌توانند با برنامه ریزی مناسب و توسعه مناسبات همه جانبه، شرایط به وجود آمده از تحریم‌های آمریکا را بی‌اثر کنند.

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با تشریح توانمندی‌های جمهوری اسلامی ایران در حوزه انرژی، افزود: تجارتم متخصصان ایرانی در بخش تعمیرات پالایشگاهی و سرمایه‌گذاری‌های مشترک دو کشور درحوزه انرژی می‌تواند به ارتقا سطح مبادلات قیمایین منجر گردد.

نماینده مردم دشت آزادگان و هویزه در مجلس شورای اسلامی در پایان از تبادلا تجارت بین متخصصان پتروشیمی دو کشور و انتقال تکنولوژی در این حوزه و تشکیل کمیته مشترک میان کمیسیون های انرژی

و حمایت می‌کند.

